

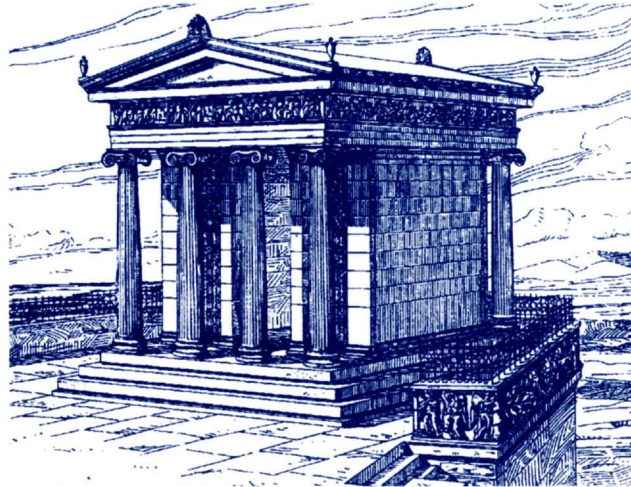

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΥΠ. ΠΟ. - Α' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ - ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η είσοδος στην Ακρόπολη Οδοιπορικό στον ιερό Βράχο

Ο ναός της Αθηνάς Νίκης

Καθώς ανεβαίνεις στην Ακρόπολη, στα δεξιά σου βλέπεις επάνω στον προμαχώνα, τον μικρό ναό της Αθηνάς Νίκης. Συχνά ονομάζεται και ναός της Απτέρου Νίκης. Ο Πausanias, περιηγητής του 2ου μ.Χ. αιώνα γράφει σχετικά: «Αθηναίων δέ τήν Νίκην αὐτόθι αἰεὶ μενεῖν οὐκ ὄντων πτερωῶν.» **Τι εννοούσε με αυτό ο Πausanias;** .....

Σύμφωνα με μια επιγραφή ο ναός της Νίκης είναι έργο του αρχιτέκτονα Καλλικράτη. **Ποιός άλλος ναός της Ακροπόλεως είναι έργο του Καλλικράτη;** .....

Τι ρυθμού είναι ο ναός της Νίκης; ..... **Από ποιά στοιχεία του, τον διακρίνεις;** .....

..... Οι κίονες είναι μονοκόμματοι. **Γιατί;**.....

Ο βωμός βρισκόταν μπροστά από την είσοδο. **Ποιός ήταν ο προσανατολισμός τους;** .....

Υπολόγισε το ύψος του προμαχώνα πάνω στον οποίο κτίσθηκε ο ναός. .....

Γιατί έγινε το περιμετρικό στηθαίο; .....

Ποιός βασιλιάς των Αθηναίων αυτοκτόνησε πέφτοντας από τον προμαχώνα; .....

Το στηθαίο διακοσμήθηκε με ανάγλυφα που παριστάνουν Νίκες. Μερικά από αυτά σώζονται στο Μουσείο. **Εσύ πως θα σχεδιάζες μία Νίκη;**.....

Το λατρευτικό άγαλμα ήταν ξύλινο δηλαδή ..... Με το δεξί χέρι κρατούσε ένα ρόδι και με το αριστερό ένα κράνος. **Ποιός ο συμβολισμός τους;** .....

Ο ναός της Νίκης, ως κτίριο ιωνικού ρυθμού, είχε γλυπτά στα αετώματα και στην ζωφόρο. Τα γλυπτά των αετωμάτων έχουν χαθεί. **Ποιά θέματα θα επέλεγες με κριτήρια θρησκευτικά, πολιτικά ή ιστορικά;**

Στο ανατολικό αέτωμα .....

Στο δυτικό αέτωμα .....

Στην ζωφόρο, στα ανατολικά πάνω από την είσοδο εικονίζονται οι θεοί του Ολύμπου. Στις άλλες τρεις πλευρές εικονίζονται μάχες. **Εσύ ποιές μάχες θα διάλεγες, εκείνη την εποχή, για να διακοσμήσεις την ζωφόρο;**

Την δυτική πλευρά .....

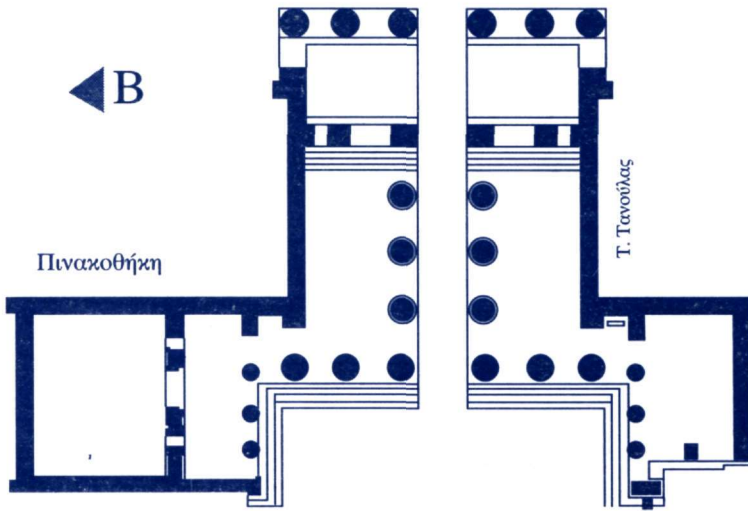
την νότια ..... **την βόρεια** .....

Τα Προπύλαια

Εφθασες στα Προπύλαια (έργο του αρχιτέκτονα Μνησικλή) τη λαμπρή μνημειακή είσοδο της Ακροπόλεως. Από αρχιτεκτονικής απόψεως θεωρούνται ισάξια και με τους λαμπρότερους ναούς.

Από τι υλικό έχουν κατασκευασθεί τα Προπύλαια; .....
Το υλικό αυτό χρησιμοποιείται για πρώτη φορά σε κτήριο που δεν είναι ναός.

Στην κωμωδία του Αριστοφάνη "Λυσιστράτη" αναφέρεται: «μοχλοῖς καί κλήθροισιν τά Προπύλαια πακτοῦν».

*Που ήταν οι πόρτες; Σημείωσε τις στην κάτοψη.
Πόσες πόρτες είχε; .....*
*Από τι υλικό φαντάζεσαι ότι ήταν τα θυρόφυλλα;
Περιγράψε τα μαζί με τις διακοσμήσεις τους.*

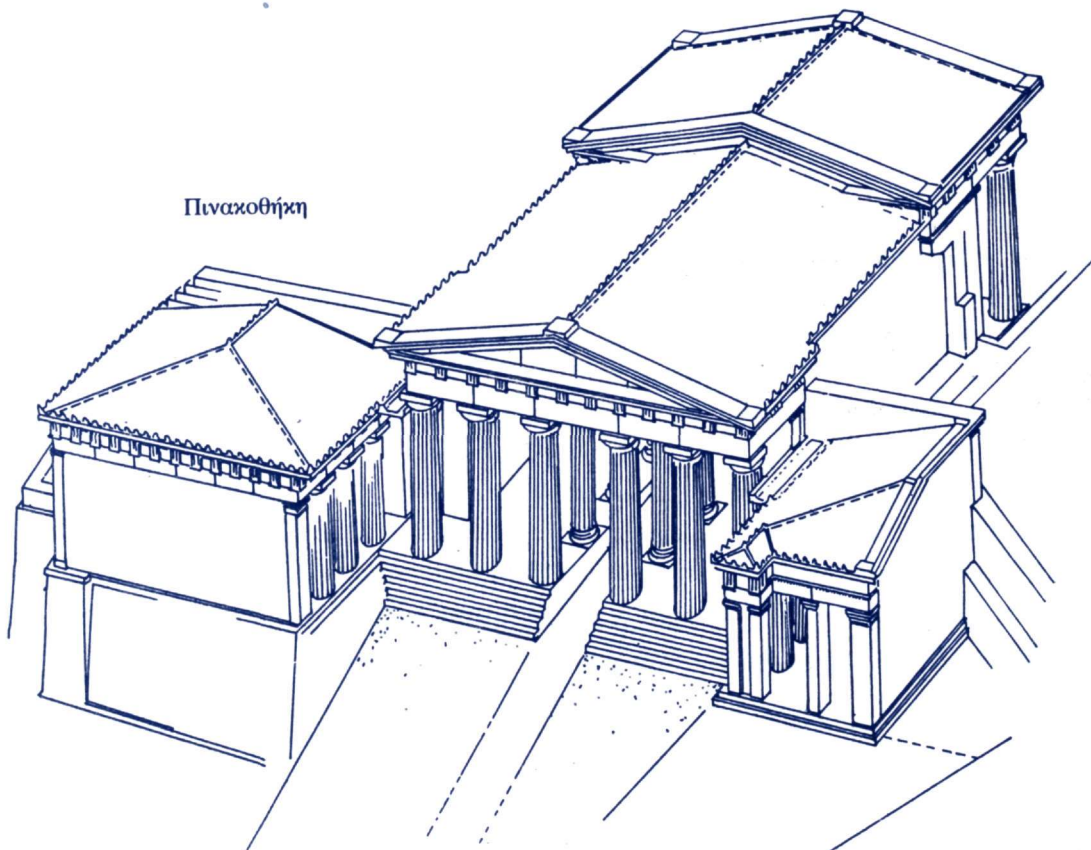
.....

.....

.....

.....

Αναπαράσταση των Προπυλαίων από τα Νοτιοδυτικά

Βάσει Σχ. Ν. Γκουβούσιου

Περιγράψε το κτήριο. Πρόσεξε την συνύπαρξη μικρών και μεγάλων στοιχείων του δωρικού ρυθμού.

.....

.....

.....

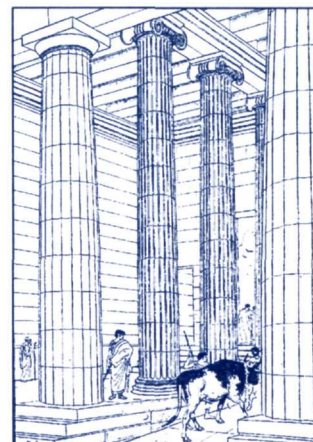
.....

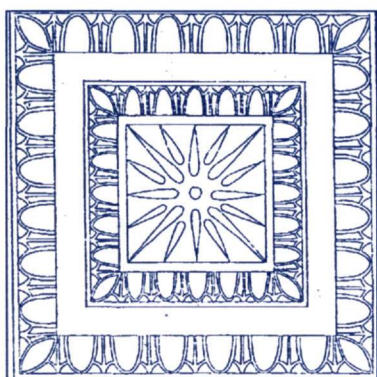
Στην είσοδο των Προπυλαίων έπρεπε να γεφυρωθούν 2,50 μέτρα υψομετρικής διαφοράς του φυσικού βράχου. Η χρήση από τον Μνησικλή δύο ρυθμών συγχρόνως, δωρικού και ιωνικού, βοήθησε στην λύση του προβλήματος. Στις δύο παρακάτω εικόνες, προσπάθησε να διακρίνεις τα στοιχεία:

Δωρικά.....

Ιωνικά.....

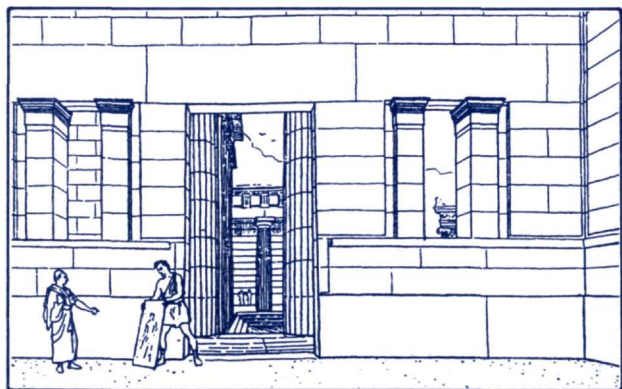
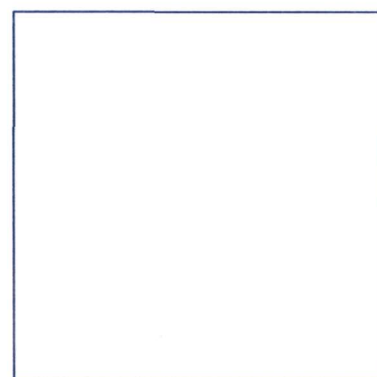

F. Krischen

Τα Προπύλαια, επειδή δεν ήταν ναός, δεν είχαν γλυπτό διάκοσμο ούτε στα αετώματα, ούτε στις μετόπες. Οι μαρμάρινες οροφές τους όμως, οι οποίες σχηματίζονταν από **φατνώματα**, ήταν περίφημες κατά την αρχαιότητα. Σήμερα διακρίνονται ακόμα ίχνη από τα χρώματα του πλούσιου διακόσμου τους.

*Σχεδίασε ένα δικό σου φάτνωμα.
Χρωμάτισε το αρχαίο καθώς και το δικό σου*

F. Krischen

Το κτήριο αριστερά ονομάζεται **Πινακοθήκη** διότι, σύμφωνα με τον Πausανία, στέγαζε τότε περίφημους πίνακες ζωγραφικής.

Εσύ με τι πίνακα θα διακοσμούσες την Πινακοθήκη; Περιέγραψε το θέμα (προσωπογραφίες, τοπία, μυθολογικά θέματα, μάχες, θυσίες κλπ.) που φαντάζεσαι ότι θα είχε ο πίνακας σου σε σχέση με το Ιερό της Ακροπόλεως.

.....

J. P. Stevens

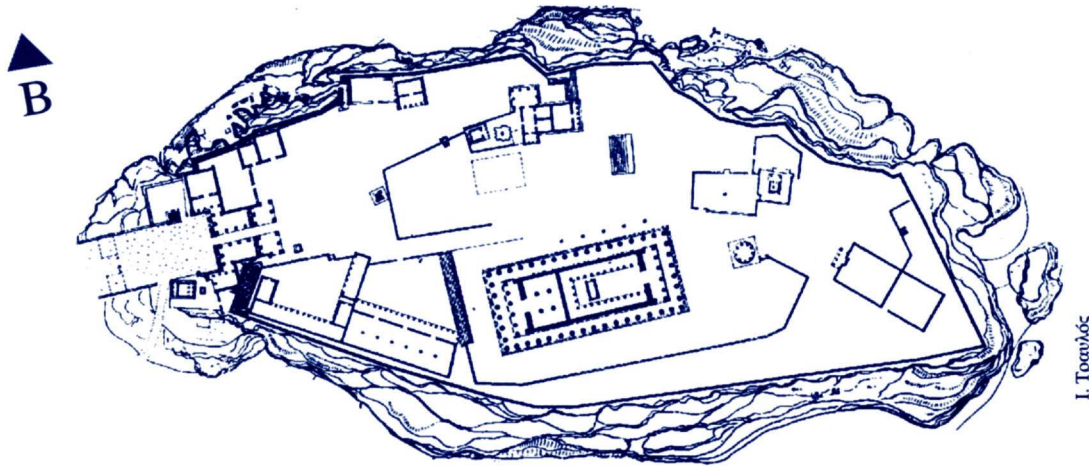
Τώρα πια βλέπεις μέσα από τα Προπύλαια το λαμπρό Ιερό της θεάς Αθηνάς όπως ήταν στην αρχαιότητα.

Μπήκες πια μέσα στην Ακρόπολη. Το ψηλότερο σημείο της είναι 156 μέτρα ψηλότερα από τη θάλασσα. Προσπάθησε να προσανατολισθείς. Δες γύρω σου, παρατήρησε και σημείωσε τη θέση των παρακάτω, σε σχέση με τα σημεία του ορίζοντα:

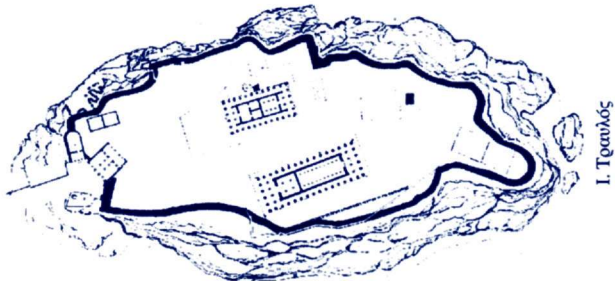
1. Πειραιάς	7. Λυκαβηττός .....
2. Φάληρο	8. Θησείο .....
3. Πνύκα.....	9. Ναός Ολυμπίου Διός .....
4. Λόφος Μουσών (Μνημείο Φιλοπάππου)	10. Διονυσιακό Θέατρο .....
5. Πεντέλη.....	11. Ωδείο Ηρώδου του Αττικού.....
6. Υμηττός.....	12. Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως .....

Τοποθέτησε τους αριθμούς τους επάνω στο χάρτη:

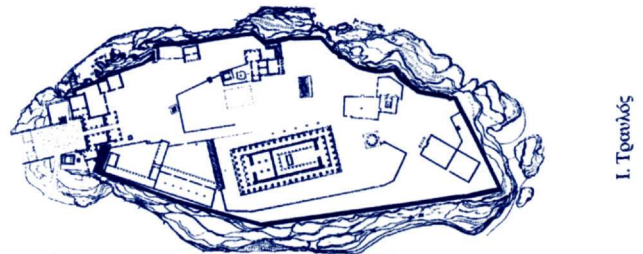

Σημείωσε στο χάρτη τα ονόματα των κτηρίων της Ακροπόλεως και με ένα βέλος την είσοδο του κάθε μνημείου. Τι προσανατολισμό είχαν οι ναοί ..... Τι προσανατολισμό έχει η είσοδος της Ακροπόλεως .....

Αρχαϊκή Ακρόπολη

Κλασική Ακρόπολη

Η επιφάνεια της Ακροπόλεως σήμερα είναι 34.000 τετραγωνικά μέτρα. Πόσο υπολογίζεις περίπου το συνολικό της μήκος και πλάτος 400 X 100 μ ..... ή 300 X 130 μ .....

Αρχικά η επιφάνεια αυτή ήταν πολύ μικρότερη. Την κλασική εποχή κτίσθηκε το νότιο τείχος και μεταφέρθηκαν και στρώθηκαν στην Ακρόπολη περίπου 200.000 τόνοι χώματος. Έτσι η επιφάνεια μεγάλωσε κατά 9.000 τετραγωνικά μέτρα περίπου. Πόση ήταν η επιφάνεια την αρχαϊκή εποχή; .....

Μην ξεχνάς ότι η σημερινή ορατή επιφάνεια του βράχου δεν ήταν έτσι στην αρχαιότητα. Είναι το αποτέλεσμα των ανασκαφών του περασμένου αιώνα. Έτσι διακρίνονται τα θεμέλια πολλών κτηρίων, σκαλισμένα επάνω στον βράχο, τα λαξεύματα για την στήριξη αναθημάτων κλπ.